

Strategie celoživotního učení

Strategie celoživotního učení ČR je dokument schválený vládou ČR v r. 2007, který představuje ucelený koncept celoživotního učení a je základním dokumentem pro ostatní průřezové a dílčí politiky v této oblasti. Její ambicí bylo stanovit postupně dosažitelné cíle, které mohou být podpořeny zejména prostředky z evropských fondů v programovacím období 2007–2013 (15)¹ a propojit tak úsilí všech zainteresovaných aktérů při realizaci konceptu celoživotního učení. Z důvodu dosažení širokého konsenzu k obsahu jednotlivých prioritních oblastí byla tato Strategie diskutována s hospodářskými a sociálními partnery. Strategie vymezuje základní směry rozvoje celoživotního učení, které by měly být prioritně podporovány. Tyto strategické směry jsou pak dále konkretizovány do **konkrétních opatření**. Odpovědnost za jejich realizaci a finanční zajištění realizace pak řeší **Implementační plán strategie CŽU** schválený vládou v lednu 2009.

Jak chápeme celoživotní učení

◆ Celoživotní učení představuje zásadní koncepční změnu pojetí vzdělávání, jeho organizačního principu, kdy všechny možnosti učení – ať už v tradičních vzdělávacích institucích v rámci vzdělávacího systému či mimo ně – jsou chápány jako jediný propojený celek, který dovoluje rozmanité a četné přechody mezi vzděláváním a zaměstnáním a který umožňuje získávat stejné kvalifikace a kompetence různými cestami a kdykoli během života.² Formální vzdělávací systém vytváří pro toto pojetí celoživotního učení nezbytné základy, tvoří však jen jednu jeho část. Každému člověku by měly být poskytovány možnosti vzdělávat se v různých stádiích svého života v souladu se svými možnostmi, potřebami a zájmy. Celoživotní učení chápe veškeré učení jako nepřerušovanou kontinuitu „od kolébky do zralého věku“. Vysocí kvalitní základní a všeobecné vzdělávání pro všechny, od nejútlejšího dětství, je jeho základnou. Mělo by zajistit, že se člověk „naučí učit se“ a že bude mít k učení pozitivní postoj. Následující počáteční i další odborné vzdělávání by mělo vybavovat člověka dovednostmi vyžadovanými v ekonomice založené na znalostech.

Vize

◆ Toto komplexní pojetí vyjadřuje vize pro celoživotní učení v ČR formulovaná v tomto dokumentu:
Poskytnout všem skupinám populace v průběhu celého života příležitosti k získávání a uznávání kvalifikací použitelných na trhu práce a ke zdokonalování klíčo-

vých kompetencí potřebných pro uplatnění v pracovním, občanském i osobním životě.

nosti, omezovat vytlačování znevýhodněných skupin na okraj společnosti, a tím přispívat k její stabilizaci.

◆ Vize pro celoživotní učení v ČR zdůrazňuje jak ekonomický, tak sociální aspekt přínosu celoživotního učení. Soustřeďuje se na podporu:
◆ osobního rozvoje
◆ Celoživotní učení by mělo umožnit každému člověku rozvíjet se po celý život podle svých schopností a zájmů a usilovat o své uplatnění ve všech sférách života.
◆ sociální soudržnosti a aktivního občanství
◆ Celoživotní učení by mělo být jednou z nejvýznamnějších integrujících sil posilujících sociální soudržnost společnosti, protože může podstatně vyrovnávat životní příleži-

◆ zaměstnatelnosti
◆ Celoživotní učení by mělo přispívat ke zvyšování zaměstnatelnosti, tzn. schopnosti nalézat zaměstnání a trvale se uplatňovat na trhu práce, a to nejen v ČR, ale také v zahraničí – zejména v Evropě.

Strategické směry

◆ Tato vize je dále rozpracována do několika strategických směrů rozvoje celoživotního učení, které představují prioritní oblasti, jimž by měla být v dalších letech věnována zásadní pozornost:

→

¹ Jde zejména o operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost a operační program Lidské zdroje a zaměstnanost.

² Palán, Z.: Celoživotní učení. In: Kalous, J. – Veselý, A.: Vybrané problémy vzdělávací politiky. 1. vyd. Praha, Karolinum 2007. 160 s. ISBN 80-246-1262-3.

- ◆ **Uznávání, prostupnost**
- ◆ Vytvořit otevřený prostor pro celoživotní učení včetně uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení.
- ◆ **Rovný přístup**
- ◆ Podporovat dostupnost a rovnost šancí v přístupu ke vzdělávacím příležitostem během celého životního cyklu.
- ◆ **Funkční gramotnost**
- ◆ Rozvíjet funkční gramotnost a další klíčové kompetence vč. schopnosti učit se v průběhu celého života.
- ◆ **Sociální partnerství**
- ◆ Spoluprací se sociálními partnery podporovat soulad nabídky vzdělávacích příležitostí s potřebami ekonomického a sociálního rozvoje.
- ◆ **Stimulace poptávky**
- ◆ Stimulovat poptávku po vzdělávání u všech skupin populace.
- ◆ **Kvalita**
- ◆ Podporovat zajišťování kvalitní nabídky vzdělávacích příležitostí.
- ◆ **Poradenství**
- ◆ Rozvíjet informační a poradenské služby.

Realizační opatření

◆ Strategické směry jsou dále rozpracovány do jednotlivých opatření, jejichž prostřednictvím by měly být naplňovány a prosazovány. Opatření jsou formulována pro tři sektory vzdělávání: počáteční všeobecné a odborné, terciární a další. Tato opatření jsou podrobně popsána v Implementačním

plánu Strategie ČZU včetně časového harmonogramu, odpovědnosti za jejich realizaci a finančního zajištění. V oblasti počátečního odborného vzdělávání uvádíme příklady navržených opatření, jejichž realizace by měla být podpořena především projekty financovanými z operačního programu Vzdělávání a konkurenceschopnost Evropského sociálního fondu.

◆ **Podporovat otevřenost a prostupnost mezi vzdělávacími programy středoškolského studia i mezi programy středoškolského a terciárního studia a jejich propojení na další vzdělávání**

- ◆ podporovat vytváření *vzdělávacích center* (center odborné přípravy apod.), tj. škol nebo sítě škol, které nabízejí všeobecné i odborné vzdělávací programy různého stupně a náročnosti i kurzy dalšího vzdělávání, včetně zajištění prostupnosti mezi těmito programy;
- ◆ podporovat *rozmanitost vzdělávacích cest* odpovídajících různému typu nadání a motivace středoškolské mládeže (od teorie k praxi, ale i od praxe k teorii) se specifickým zřetelem ke skupině ohrožené předčasným odchodem ze vzdělávání; to vše při zachování jejich rovnocennosti a prostupnosti k maturitní zkoušce a terciárnímu vzdělávání;
- ◆ podporovat *modulový systém* organizace vzdělávacích programů odborného vzdělávání umožňující snadnější vertikální i horizontální prostupnost i propojení na další vzdělávání, a to včetně uznávání dílčích kvalifikací³ a kreditního systému.⁴

◆ **Usnadnit přechod a uplatnění absolventů v praxi**

- ◆ podporovat zavedení a fungování *Národní soustavy kvalifikací* vytvořené na základě Národní soustavy povolání jako prostředku komunikace mezi sférou vzdělávání a sociálními partnery o požadavcích na kvalifikace použitelné na trhu práce;
- ◆ podporovat využívání NSK při tvorbě RVP a ŠVP a požadavků k závěrečným zkouškám a profilové části maturitních zkoušek tak, aby absolventi středoškolského studia byli vybaveni adekvátní *vstupní kvalifikací*, která je potřebná jako první záchytný bod ve světě práce; při tom podporovat účast a spolupráci se sociálními partnery;
- ◆ podporovat praxe studentů a odborné stáže učitelů v podnicích, a to i zahraničních v rámci EU; podporovat zajištění (ve spolupráci se sociálními partnery) alespoň *tříměsíční řízené praxe* (nebo odborného výcviku) v podnikové sféře pro všechny žáky vzdělávající se ve středním odborném vzdělávání;
- ◆ podporovat dostupnost individualizovaného *kariérového poradenství* pro každého žáka a absolventa střední školy, které bude poskytovat informační a poradenskou podporu v oblasti možností zaměstnání a navazujícího vzdělávání.

Olga Kofroňová

³ Zákon 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

⁴ Kreditní systém v návaznosti na ECVET (European Credit Transfer System for VET). Principles and Essentials Rules for Implementation of a ECVET. EC Brussels, 2004.

1. D. 1 podporovat vytváření vzdělávacích center (center odborné přípravy apod.), tj. škol nebo sítě škol, které nabízejí všeobecné i odborné vzdělávací programy různého stupně a náročnosti i kurzy dalšího vzdělávání, včetně zajištění prostupnosti mezi těmito programy;				
Analýza současné situace: Dosud jsou střední školy převážně uzavřenými institucemi poskytujícími především počáteční vzdělávání; pokud škola poskytuje i další vzdělávání, chápe to pedagogický sbor školy většinou jako určitou možnost příjvídělnku, ne jako integrální součást činnosti školy. Školy vyučují relativně ustálený okruh programů, jejich počet se v důsledku optimalizace zvyšuje, pro potřeby dalšího vzdělávání však není často dostačující. Proto se jeví jako výhodné propojovat školy do sítí, které budou disponovat rozsáhlou nabídkou programů DV; pro realizaci programů DV tak vzniká možnost „jet za posluchačem“. Školy pracují se sociálními partnery, v některých případech bývá tato spolupráce formální, což nemotivuje sociální partnery k odpovídajícímu zapojování škol do realizace DV.				
Navrhovaná opatření:	Termín splnění	Gesce	Způsob a výše finančního zabezpečení (mil. Kč)	
a) podporovat rozvoj vybraných odborných škol tak, aby se staly centry odborné přípravy, která budou integrovat pod jednou střešou rozmanité vzdělávací programy různé náročnosti s různými výstupy (včetně programů dalšího vzdělávání); umožní tak získat odborné vzdělání různé úrovně širokému spektru mladých lidí i dospělých	2009–15	MŠMT Spolupráce – soc. partneři	Hrazeno z prostředků ESF projekt OP VK, např. UNIV 2 KRAJ	Podle rozsahu schválených projektů (cca 45/rok)
b) podporovat pilotní ověřování těchto regionálně – odvětvových center odborné přípravy za spolupráce se zaměstnavateli, s prioritní orientací na podporu dalšího vzdělávání a posilování potřebných kompetencí u občanů	2009–15	MŠMT Spolupráce – soc. partneři	Hrazeno z prostředků ESF projekt OP VK, např. UNIV 2 KRAJ	Viz výše
c) vytvořit podmínky, aby se další vzdělávání stalo integrální součástí pedagogické práce školy	2009–15	MŠMT	Hrazeno z prostředků ESF projekt OP VK, např. UNIV 2 KRAJ	Viz výše
d) cíleně podporovat realizaci různých druhů dalšího vzdělávání na školách, které bude určené širokému spektru zájemců, nezuzovat další vzdělávání pouze na odborné vzdělávání či rekvalifikaci	2009–15	MŠMT Spolupráce – soc. partneři	Hrazeno z prostředků ESF projekt OP VK, např. UNIV 2 KRAJ; UNIV 2 SYSTÉM	Viz výše
e) otevírat školu místní komunitě, vytvářet ze škol místa setkávání generací	2009–15	MŠMT Spolupráce – kraje, obce	Hrazeno z prostředků ESF projekt OP VK, např. UNIV 2 KRAJ	Viz výše

Příklad rozpracování opatření v Implementačním plánu

Nové projekty na podporu kurikulární reformy v odborném vzdělávání

Kurikulární reforma odborného vzdělávání postoupila od pilotního ověřování k plošnému zavádění. V současné době je v připomínkovém řízení u sociálních partnerů MŠMT další skupina 83 rámcových vzdělávacích programů (RVP), 143 rámcových vzdělávacích programů již bylo vydáno v minulých dvou letech. Tvorba všech rámcových vzdělávacích programů (cca 260) bude ukončena v příštím roce, kdy budou vytvořeny především rámcové vzdělávací programy pro nástavbové obory pro absolventy oborů vzdělání poskytujících vyučení. Na řadě škol běží i tvorba školních vzdělávacích programů (ŠVP), neboť polovina odborných škol by měla zahájit výuku (v souladu se školským zákonem) podle vlastních vzdělávacích programů již od příštího školního roku. Ostatní školy to čeká během dalších let. Proto MŠMT schválilo několik projektů, jejichž cílem je pomoci odborným školám při zpracování vlastních vzdělávacích programů a při zkvalitňování výuky. Projekty budou realizovány s podporou ESF a státního rozpočtu ČR v rámci operačního programu **Vzdělávání pro konkurenceschopnost**.

☒ Jedním z těchto individuálních národních projektů je **Koordinátor S 1 – Příprava vedoucích pracovníků a koordinátorů středních odborných škol na tvorbu a realizaci ŠVP**, který byl zahájen v únoru tohoto roku. Je určen pedagogům všech odborných škol a jeho cílem je umožnit jim získat vědomosti a dovednosti potřebné pro zpracování školního vzdělávacího programu a podpořit zavádění moderních aktivizačních vyučovacích metod. V období březen – říjen budou mít ředitelé a koordinátoři tvorby ŠVP možnost ujasnit si cíle kurikulární reformy a její přínos pro vlastní školu, získat informace a osvojit si metody a postupy potřebné pro zpracování ŠVP a řízení pracovních týmů. Účastníci vzdělávání budou mít také příležitost prodiskutovat si se školiteli a s dalšími účastníky otázky týkající se koncepce ŠVP pro různé obory, práce s týmem, motivace učitelů a jiné problémy, modelově si zpracovat vybrané části ŠVP. Poučit se budou moci také ze zkušeností pilotních škol, které již třetím rokem vyučují podle vlastních ŠVP.

☒ Vzdělávací program byl sestaven na základě zkušeností z pilotního ověřování tvorby ŠVP v systémovém projektu Pilot S (2005–2008), ve kterém 30 SOŠ a SOU vypracovalo a zahájilo výuku podle vlastních vzdělávacích programů, i ze zkušeností získaných při vzdělávání koordinátorů tvorby ŠVP na základních školách. Vzdělávací program obsahuje sedm modulů o celkovém rozsahu 32 hodin (dvakrát dva dny), které se vztahují k základním tématům tvorby ŠVP: management a podmínky tvorby ŠVP, evaluace a autoevaluace, cíle vzdělávání a kompetence, obsah a struktura RVP a ŠVP, průřezová témata, rámcový a školní učební plán, učební osnovy. Vzdělávací semináře budou probíhat v jednotlivých krajích včetně Prahy a školy mají možnost se na ně přihlásit již nyní prostřednictvím webových stránek www.nidv.cz. Organizačně a obsahově projekt zajišťuje Národní institut dalšího vzdělávání ve spolupráci s Národním ústavem odborného vzdělávání jako partnery MŠMT. Předpokládá se, že projekt umožní připravit se na zpracování a realizaci ŠVP 2 500 pedagogům.

☒ „Nejdůležitější je, že projekt Koordinátor S 1 pomůže školám k sebereflexi a bude je motivovat k naplnění cílů školské reformy,“ říká hlavní manažerka projektu RNDr. Vlasta Benešová.

☒ Hlavním smyslem kurikulární reformy není pouhé vytvoření vzdělávacích programů školami, ale změna stylu práce učitelů i žáků. Je žádoucí, aby se učitelé více soustředili na nové způsoby práce, které povedou ke změně klimatu pro výuku a ke zkva-

lostí pracovat s informačními a komunikačními technologiemi a využívat je pro výuku i vlastní vzdělávání.

☒ Metodický portál byl dosud zaměřen na potřeby předškolního vzdělávání, základních škol a gymnázií, v projektu Metodika II dostane prostor také střední odborné vzdělávání. Odborné vzdělávání zde bude mít samostatnou sekci, která bude naplňována příklady dobré praxe učitelů – digitálními učebními pomůckami, které používají ve výuce, a jinými metodickými materiály. Všechny příspěvky a učební materiály budou opatřeny třídicími znaky, což umožní jejich snadné vyhledávání a propojení s rámcovými a školními vzdělávacími programy. Většina materiálů bude procházet odbornou recenzí, která zaručí jejich kvalitu a využitelnost. Významné je, že učitelé odborných škol získají platformu pro výměnu zkušeností a možnost dále se pedagogicky vzdělávat v rámci jednotlivých oborů. Důležité ovšem bude přesvědčit učitele, aby využili této možnosti, naučili se využívat Metodický portál a sami se podílet na jeho naplňování. Proto bude nutné aktivně vyhledávat autory, pracovat s nimi a vést je při zpracování příspěvků. Vzhledem k tomu, že projekt bude trvat tři roky, věřím, že se podaří plánovaných záměrů dosáhnout.

☒ Dalším projektem MŠMT, který si klade za cíl pomoci odborným školám při zavádění kurikulární reformy, je **Kurikulum S – Podpora plošného zavádění školních vzdělávacích programů v odborném vzdělávání**, který MŠMT připravuje ve spolupráci s Národním ústavem odborného vzdělávání (předpokládané zahájení duben – květen 2009). Obsahově v podstatě navazuje na projekt Koordinátor S 1, neboť jeho záměrem je poskytovat podporu školám v procesu tvorby ŠVP podle jejich potřeb. Současná praxe ukazuje, že koordinátorům a učitelům podílejícím se na zpracování ŠVP nestačí pouze vstupní proškolení, ale že mají potřebu konzultovat problémy, které se objevují v průběhu práce na ŠVP, někteří mají zájem o odbornou supervizi přípravného programu. Projekt Kurikulum S jim umožní získat radu a pomoc nejen v cen-

→

litnění výsledků vzdělávání. Prostředkem k tomu je osvojení a uplatňování nových dovedností učitelů, využívání nových metodických postupů a technologií. Poskytování široké metodické podpory učitelů v oblasti metodiky výuky a zvyšování profesních kompetencí prostřednictvím moderních technologií je hlavním cílem projektu **Metodická podpora růstu kvality učitelé profese – Metodika II**, který realizuje od ledna t. r. MŠMT ve spolupráci s Výzkumným ústavem pedagogickým a Národním ústavem odborného vzdělávání jako partnery. Prostřednictvím Metodického portálu rvp.cz, který již funguje při Výzkumném ústavu pedagogickém, budou moci učitelé získávat aktuální a důležité informace z různých oblastí vzdělávání, seznamovat se a inspirovat práci a zkušenostmi kolegů a naopak prezentovat své osvědčené vyučovací metody, pomůcky a výsledky. Portál bude obsahovat informace a metodické materiály týkající se všech stupňů vzdělávání – předškolního, základního a středního i různých typů škol. Využívání Metodického portálu učitelé povede také ke zvýšení jejich doved-

Přechod na novou soustavu oborů vzdělání

▲ **Součástí probíhající reformy vzdělávání je také postupný přechod k nové soustavě oborů vzdělání.** Protože reforma probíhá postupně, budou po tři roky nabízeny jak obory ze staré, tak z nové soustavy. Dosud se vyučuje přibližně 600 oborů a v řadě případů jde o poměrně úzkou specializaci. Cílem probíhajících změn ve školství je kromě jiného také poskytnout žákům takové vzdělání, které jim umožní širší uplatnění. Proto byly úzce zaměřené obory sloučeny do širších celků a pro tyto obory byly v Národním ústavu odborného vzdělávání vytvořeny rámcové vzdělávací programy. Ty představují vlastně „objednávku“ státu, která určuje, jaké znalosti a dovednosti mají žáci v daném oboru získat.

▲ Staré obory jsou snadno rozpoznatelné podle jejich osmimístného kódu (za lomítkem mají tři číslice, např. obor *strojírenství* s kódem 23-41-M/001). Kódy oborů nové soustavy jsou sedmimístné (za lomítkem mají číslice pouze dvě, např. 63-41-M/02 pro obor *obchodní akademie*).

▲ Příklady nejvýznamnějších změn v oborech

⊖ obory s vyučením:

⊖ zámečnick je přejmenován na *strojní mechanik*

⊖ obory zedník a obkladač jsou sloučeny do oboru *zedník*

⊖ automechanik je přejmenován na *mechanik opravář motorových vozidel*

⊖ elektrikář - slaboproud je začleněn do oboru *elektrikář*

⊖ mechanik elektronických zařízení je začleněn do oboru *elektromechanik pro zařízení a přístroje*

⊖ obory kuchař, číšník-servírka, kuchař-číšník pro pohostinství jsou zahrnuty pod jeden obor *kuchař-číšník*

⊖ 17 oborů prodavač se specializací (např. drogistické zboží, elektrotechnické zboží atd.) je sloučeno do jednoho oboru s názvem *prodavač*

⊖ maturitní obory:

⊖ obor silniční doprava je přejmenován na *dopravní prostředky*

⊖ obory pro počítačovou techniku a *informační technologie* jsou začleněny v nové skupině oborů *informační technologie* (mají nově kód začínající 18-)

⊖ slaboproudá i silnoproudá elektrotechnika jsou zařazeny v oboru *elektrotechnika*

⊖ obory pozemní stavitelství, dopravní stavitelství, vodohospodářské stavby i inženýrské stavitelství jsou sloučeny do oboru *stavebnictví*

⊖ obory kuchař, číšník (s maturitou) jsou zahrnuty v oboru *gastronomie*

⊖ obor kosmetička má nový název *kosmetické služby*

▲ Převodník oborů staré a nové soustavy najdou zájemci na www.infoabsolvent.cz v sekci Volba škol a oborů vzdělání v návodu „JAK POSTUPOVAT PŘI VÝBĚRU A DALŠÍ INFORMACE“. Na těchto internetových stránkách jsou také úplně informace o všech školách a oborech i o uplatnění absolventů.

tru – v NÚOV, ale přímo v kraji, v konzultačních centrech, která budou pro tento účel zřízena. Konzultační centra budou zajišťovat školám na jejich objednávku odbornou pomoc při tvorbě ŠVP a následně při jejich realizaci a inovacích, zprostředkovávat výměnu zkušeností mezi školními týmy, organizovat tematické workshopy. Projekt počítá s tím, že tato centra budou fungovat při vybraných již existujících subjektech, které působí v oblasti dalšího vzdělávání, především odborného, aby bylo zajištěno pokračování poradensko-konzultační a metodické pomoci školám i po skončení projektu.

⊗ Projekt podpoří i různé formy spolupráce mezi školami a sociálními partnery i mezi školami navzájem, neboť bude monitorovat různé formy spolupráce, shromažďovat a prezentovat příklady dobré praxe. Získané informace, příspěvky a příklady budou zveřejněny prostřednictvím internetových portálů, nejzajímavější příklady budou vydány v samostatném sborníku.

⊗ V projektu bude také dokončeno pokusné ověřování pilotních ŠVP, které byly vytvořeny v systémovém projektu Pilot S, ukončeném v roce 2008. Poznatky z pokusného ověřování výuky podle pilotních ŠVP a ze zkušeností pilotních škol budou sloužit nejen pro inovace ŠVP těchto škol, ale budou je moci využít i ostatní odborné školy. Umožní jim to vyhnout se opakování chyb jiných a zároveň se inspirovat pro vlastní práci.

Jana Kašparová

Postavení absolventů VOŠ je rozporuplné

❖ Trhlíková, J. – Úlovcová, H. – Vojtěch, J.: *Přechod absolventů vyšších odborných škol do praxe a jejich uplatnění – II. etapa*. 1. vyd. Praha : NÚOV 2008. 40 s.

❖ Publikace vydaná na sklonku loňského roku je založená na dlouhodobém sledování stejného vzorku absolventů VOŠ. I. etapa se týkala studentů těsně před absolvováním, II. etapa se uskutečnila o tři roky později.

VOŠ jsou často náhradním řešením

❖ Ze šetření vyplývá, že si velká část studentů (55 %) vybrala VOŠ ze zájmu o obor. Studenti navíc očekávali, že po absolvování najdou dobré pracovní uplatnění i platové podmínky. Problematické je ovšem to, že přibližně polovina studujících na VOŠ zvolila tento typ školy jako náhradní řešení, protože nebyli přijati na vysokou školu. II. etapa šetření navíc ukázala, že se někteří studenti rovnou hlásili na VOŠ, protože si uvědomovali, že jejich šance dostat se na vysokou školu jsou nízké a zároveň také očekávali snadnější studium. Tři roky po ukončení školy se ukázalo, že značná část absolventů svůj názor přehodnotila a studium vyšší odborné školy by si znovu vybrala jen přibližně třetina z nich, ostatní by raději zvolili vy-

sokou školu. Většina absolventů si přítomnost nestěžuje na nízkou úroveň studia ani nedostatečnou připravenost pro praxi, ale jsou nespokojeni s nižší prestiží a horším postavením na trhu práce ve srovnání s absolventy s bakalářským nebo magisterským titulem.

❖ Mezi absolventy jednotlivých skupin oborů jsou z tohoto hlediska dost podstatně rozdíly.

Prostupnost mezi VOŠ a vysokými školami je stále nedostatečná

❖ Jedním z problémů, na který absolventi VOŠ upozorňovali, je nedostatečná propustnost mezi vyššími odbornými školami a bakalářským vysokoškolským studiem. Současný zákon sice umožňuje uznání části studia na VOŠ, z výsledků šetření ale vyplývá, že se to podařilo jen přibližně 42 % z těch absolventů, kteří pokračovali ve vysokoškolském studiu. Lépe to funguje především u těch VOŠ, které navázaly s některou z vysokých škol spoluprací. Rozsah započteného studia se ale výrazně liší, a to i podle skupin oborů. Někteří absolventi VOŠ tak získali bakalářský titul jen s malým časovým zpožděním a úsilím, zatímco jiní museli absolvovat téměř celé studium od začátku.

Odborné vzdělávání

informační bulletin

Národního ústavu odborného vzdělávání

Vychází pětkrát za rok

číslo 1/2009 vyšlo 13. března 2009
bezplatně

Adresa redakce a vydavatele:

NÚOV, Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10
ředitel: RNDr. Miroslav Procházka, CSc.
tel.: 274 022 111, fax: 274 863 380
e-mail: nuov@nuov.cz, <http://www.nuov.cz>

Odpovědný redaktor: Vladimír Voznička

Redakční rada:

PhDr. Z. Franklová,
RNDr. M. Kadlec, PhDr. J. Kašparová,
PhDr. O. Kofroňová, PhD.,
PhDr. H. Marinková, PhD.,
Doc. RNDr. P. Petrovič, CSc.,
RNDr. M. Procházka, CSc., V. Voznička

Grafická úprava: Mgr. Ondřej Suchý

Tisk: Tiskárna ZIKMUND

Pražská 18, Praha 10 – Hostivař

Vedeno pod č. registrace MK ČR 6275
ISSN 1210-7387